

Arkivsaknr: 2023/11732-89

Sakshandsamar: Kristin Moe

Avdeling: Oppvekst

SAKSFRAMLEGG

Plansak kommunedelplan - Barnehage og skulebruksplan - Kommunedirektøren sitt framlegg

Utvalssak	Utval	Møtedato
-----------	-------	----------

Utval for levekår

Kommunedirektøren sitt framlegg til vedtak:

Utval for levekår vedtek at kommunedirektøren sine tilrådingar til strukturtiltak i barnehage- og skulebruksplan blir sendt til offentleg høyring og ettersyn i minimum seks veker.

Vedtaket har heimel i plan og bygningslova kapittel 11 (§11-14): *Høyring av planforslag.*

Politisk handsaming

Saka skal avgjerast i utval for levekår, og kjem tilbake til utval for levekår, formannskap og kommunestyret for endeleg avgjerd i oktober 2024.

Saka gjeld

Saka er ei oppfølging av vedtak i kommunestyret desember 2022, sak 182/22 – Budsjett 2023 – Økonomiplan 2023-2026, der det vart gjort vedtak om å starte arbeidet med ein barnehage- og skulebruksplan for Alver kommune. Planprogrammet som har vore styrande for arbeidet med kommunedelplanen vart politisk vedteke i sak KO-195/23.

Utkast til barnehage- og skulebruksplan for Alver kommune har vore på 1. gongs høyring, for meir informasjon viser vi til sak 22/2024. Alver kommune har hatt bistand av konsulentfirmaet Norconsult med utarbeiding av planen, og det er Norconsult si tilråding som har vore på høyring.

I høyringa kom det inn 279 merknader og innspel. Norconsult har samanfatta desse for Alver kommune. Innspela er av høg kvalitet, er grundig framstilt og har vore nyttige som grunnlag for førebuing av saka. Vedlagt saka følgjer eit vedlegg med oversikt og oppsummering av

merknader som er kome inn. I tillegg blir det ettersendt eit vedlegg som summerer opp hovudtrekk i innspela.

I første høringsperiode har det vore gjennomført seks dialogmøte. Det har også vore gjennomført ei analyse av risiko- og sårbarheit av dei strukturtiltaka som er fremja frå Norconsult si side, og som er presentert i utkast til barnehage- og skulebruksplan. Alver kommune har hatt støtte frå PwC i denne prosessen, som har utarbeida ein rapport som oppsummerer og analyserer risikovurderingane. Denne rapporten er lagt som vedlegg til saka.

I delrapport 2 for oppvekst, knytt til organisasjonsprosjektet, har PwC levert framlegg til kostnadsreducerande tiltak for oppvekst på kort sikt, og her er det lagt fram vesentlege innspel i høve til struktur.

Parallelt med dette har planavdelinga i kommunen utarbeida eit kunnskapsgrunnlag i høve til nærsentra og bygder, med omsyn til folketal, bustadbygging og næring. Også dette notatet er lagt ved saka.

Kommunedirektøren har gått gjennom alle merknader og innspel som er kome inn i samband med medverknadsprosessen, høyringa og analyse av risiko- og sårbarheit, og sett dette i samanheng med tilrådingane frå både Norconsult og PwC.

For å skape ein berekraftig økonomi, er det heilt nødvendig at kommunen gjennomfører strukturtiltak som bidrar til å effektivisere drifta samt frigjer bygg med moglegheit for avhending. Dei tiltaka som blir lagt fram i saka, må sjåast i samanheng med Alver kommune sitt behov for å redusere årlege driftskostnader med over 200 millionar kroner.

Målsetjinga med ei 2. gongs høyring, er at innbyggjarane skal få høve til å kome med innspel og merknader til kommunedirektøren sitt framlegg, før det går til endeleg politisk avgjerd. Etter gjennomført andre gongs høyring vil alle innspela i saka bli sett i samanheng

Saksopplysningar

I det følgjande blir bakgrunn for saka, kort historikk og medverknadsprosess skildra.

Bakgrunn

Saka er ei oppfølging av vedtak i kommunestyret desember 2022, sak 182/22 – Budsjett 2023 – Økonomiplan 2023-2026, der det vart gjort vedtak om å starte arbeidet med barnehage- og skulebruksplan for Alver kommune. Planprogrammet som har vore styrande for arbeidet med kommunedelplanen vart politisk vedteke i sak KO-195/23.

- Planarbeidet skal gje ei oppdatert oversikt over anlegga.
- Planen skal kome med framlegg om ein berekraftig og framtidsretta struktur for barnehage og skule med god utnytting av ressursar og kvalitet i tilbodet, og sjå på konsekvensane av desse endringane.

- Planen skal fokusere på kvalitet, økonomi og bruk av anlegga i nærmiljøet på ettermiddag og i helg.

Sakshistorikk

Utval for Levekår gjorde i sak 22/2024 følgjande vedtak: Barnehage –og skulebruksplanen vert lagt ut på høyring og offentleg ettersyn i 6. veker, jamfør Plan og bygningslova § 11-14.

Frist for å kome med innspel til planen var 31.05.24.

Slik har planarbeidet vore organisert

Politisk styringsgruppe: Utval for Levekår

Prosjektansvarleg: Kommunalsjef for oppvekst

Prosjektleder: Tenesteleder plan og analyse og kommunalsjef oppvekst

Prosjektgruppe: to hovudtillitsvalde oppvekst, hovudverneombod oppvekst, tenesteleder barnehage, tenesteleder skule, konsulent, representant for tilsette barnehage og skule, tenesteleder plan og analyse og kommunalsjef oppvekst

Referansegrupper: Foreldreutval (FAU), representantar frå dei private barnehagane og friskulane, barn og unge, barnehagar og skular, arbeidstakarorganisasjonar, hovudtillitsvalde for Oppvekst

Om planarbeidet

I saksutgreiinga (sak 22/2024) til høyringa og ettersyn er plan og metode for arbeidet grundig omtala. Dei ulike strukturalternativa vert evaluerte med utgangspunkt i målsetjingar innfor områda:

- Helse, miljø og sikkerheit (HMS)
- Barn; likeverd, leik, læring og venskap
- Organisasjon; attraksjon, samarbeid og kompetanse
- Ressursutnytting; Kapasitet og effektiv drift
- Nærseier og lokalmiljø
- Økonomi

I utkast til barnehage- og skulebruksplan presenterer Norconsult ulike alternativ for struktur barnehage og skule (dei kommunale bygga) samt tilråding i høve til endringar kommunen bør gjere. Tilrådinga byggjer på kunnskap om bygga, driftsnivå, investeringsbehov, berekraftig nivå på drifta i åra som kjem, likebehandling, senterstruktur, samt vurderingar knytt til barnehage og skule som nærmiljøanlegg. Det er utarbeidd alternative konsept for barnehage, barneskule og ungdomsskule.

Alternativ 0 er no-situasjonen, så blir dei ulike alternativa vurdert i forhold til nullalternativet.

Levekår fatta i møte 15.04.24 vedtak om å sende utkast til barnehage- og skulebruksplan på høyring og offentleg ettersyn i seks veker. I saka var det Norconsult sitt framlegg til plan som vart sendt på høyring.

Medverknad

Planprogrammet slår fast at planprosessen skulle vere godt forankra gjennom brei medverknad frå innbyggjarar, barn og unge, tilsette og interesseorganisasjonar. Dette har vore ein viktig premiss i arbeidet med barnehage- og skulebruksplanen, og vart tidleg forankra i kommunikasjonsplanen for arbeidet med planen. I arbeidsprosessen har det vore gjennomført ei rekkje møte med referansegruppene. Det har også vore gjennomført felles digitale informasjonsmøte, i tillegg til fysiske dialog- og arbeidsmøte med alle referansegruppene. Det har kome fram gode og relevante innspel, drøftingar og problemstillingar i gruppene.

I prosessen med å utforme prinsipp for gode barnehage- og skuleanlegg, har det i desember 2023 og januar 2024 vore gjennomført brukarmedverknad med følgjande grupper:

- Representantar for tilsette ved skular og barnehagar i Alver kommune
- Foreldrerepresentantar frå FAU ved barnehagar og skular i kommunen
- Ungdomsrådet og representantar frå alle skulane i kommunen
- Referansegruppe for sårbare barn
- Representantar frå kultur og idrett

Informasjon om prosessen med høyring og offentleg ettersyn

Alver kommune har informert om planarbeidet på kommunen sine nettsider, ved annonsering i lokalavisene og ved aktiv bruk av sosiale media.

Dialogmøte

Det har vore gjennomført seks dialogmøte i ungdomskulekrinsane i Alver. Det var stort oppmøte med over 700 deltakarar, noko som viser eit stort engasjement i saka. Kort oppsummert formidla innbyggjarane at dei er redde for å miste skulen eller barnehagen i sitt nærområde, det vart kommunisert at dei ikkje ønskjer meir sentralisering, men heller fokus på å styrkje nærmiljøa i bygdene.

Det kom tydelege innspel om at skule og barnehage er viktig for lokalsamfunnet, at barnehage og skule i nærmiljøet er med på å skape eit trygt læringsmiljø og at reisevegen til skulen ikkje bør vere for lang. Det kom også innspel om at det er viktig å sjå på ringverknader av omstrukturering, sentralisering av ungdomsmiljø og mogleg utvikling av

gjengmentalitet, og korleis det igjen kan verke inn på bygdene. Det vart kommunisert bekymring for at lokalmiljø og idrettslag vil forvitre mellom anna grunna lang reiseveg mellom heim og skule, og mindre tid til aktivitetar i lokalmiljøet.

Fleire ytra tydeleg motstand mot framlegget om ny, stor ungdomskule i Knarvik, og det vart kommunisert uro for kva for ringverknad dette kunne få for ungdomsmiljøet. Det vart i tillegg peika på at det i planane ikkje er teke omsyn til arealutvikling i bygdene.

Det vert også peika på at nedlegging av tre kommunale barnehagar vil kunne føre til at kommunen får lågare styring av barnehageområdet og at det ikkje gir tilstrekkeleg valmogelegheit for foreldre som ønskjer offentleg barnehage tilbud.

Ei kort oppsummering av moment som kom fram i dialogmøta følgjer ved saka.

Skriftlege innspel til høyringa

Det er registrert 279 skriftlege innspel til barnehage og skulebruksplanen. Dette er gode og grunngevrne innspel, frå bygdelag, næringsliv, elevar, føresette, organisasjonar, tilsette og enkeltpersonar. Alle innspel ligg ved saka (om dei ikkje er unnateke offentlegheit grunna personopplysingar). Innspela er også oppsummert i eit dokument som følgjer ved saka.

Alle innspel og merknader er lest og vurdert før kommunedirektøren sitt framlegg i saka vart slutført, og dei innkomne innspela vil følgje ved saka heilt fram til endeleg avgjerd i kommunestyret i oktober 2024.

Høyringsinnspela er tilgjengeleg på offentlig postliste til kommunen. Link til postlista: [Offentlig postliste \(elementscloud.no\)](https://elementscloud.no)

Om behovet for endring

Alver kommune har dei siste åra brukt store delar av disposisjonsfondet til å finansiere drifta. Dersom denne utviklinga held fram, ligg vi an til å bruke opp disposisjonsfondet innan utgangen av 2026. Det er difor behov for å gjere tiltak som gir positiv verknad på økonomien både på kort og lang sikt.

Utkast til barnehage- og skulebruksplan som er utarbeidd av Norconsult synleggjer eit investeringsbehov for barnehagar og skular på over ein milliard kroner dersom kommunen skal vidareføre drifta ved alle lokasjonane. Alver kommune har svært mange eldre skulebygg, til dømes har 11 skular bygg som er over 50 år. Gjennomsnittsalderen på hovudbygga/dei eldste bygga er av Norconsult berekna å vere 45 år.

Prognosane fram mot 2042 viser nedgang i barne- og elevtal i alle kretsane. I dag har kommunen ein betydeleg overkapasitet i bygga, og det vil vere mogleg å slå saman barnehagar og skular utan at dette vil utløyse behov for vesentleg investering.

Strukturendringa som er presentert i saka tek ned dei årlege driftsutgiftene innan oppvekstsektoren betydeleg, samstundes som ein sikrar forsvarleg og framtidsretta forvaltning og utvikling av bygg og anlegg.

I organisasjonsprosjektet for Alver kommune er det lagt inn eit innsparingsbehov for sektor oppvekst i storleiken 60-70 millionar kroner. I vurderingane som PwC har gjort så langt, er det tydeleg at dersom sektoren skal nå dette målet, er det avgjerande å gjere strukturelle grep. Det vil ikkje vere mogleg eller fagleg forsvarleg å redusere driftsutgiftene av eit slikt omfang og samstundes oppretthalde alle skulane som vi har i dag.

Vurderingsgrunnlag

I denne delen vil vi først gå gjennom tilrådingane frå Norconsult og PwC, før vi skildrar metode og resultat etter gjennomført ROS-analyse knytt til endringane i struktur som er foreslått av Norconsult. Deretter vil vi presentere kunnskapsgrunnlag og vurdering av våre bygg, utarbeidd av administrasjonen i kommunen. Avslutningsvis vil vi belyse nokre faktorar i høve til kommunen sitt økonomiske handlingsrom.

Norconsult si vurdering

I utkast til barnehage- og skulebruksplan har Norconsult vore tydeleg på at eldre og til dels utdatert bygningsmasse, eit stort etterslep i høve til vedlikehald og kommunen sin økonomiske situasjon tilseier at det er behov for å gjere viktige prioriteringar i åra som kjem. Dette er utførleg skildra i utkast til plan, presentert til politisk nivå ved fleire høve og formidla til innbyggjarane i samband med dialogmøta. Vi går difor ikkje djupare inn i desse vurderingane her, med unntak av perspektivet rundt barnas beste. Det har kome fleire innspel knytt til at dette har vore for lite synleg i rapporten. Under følgjer ei presisering frå Norconsult.

Om barns beste-vurderingar

Vurderingar i høve til barnas beste i ein barnehage- og skulebruksplan må sjåast i eit heilskapleg perspektiv. I struktursaker kan ein ikkje gjere barns beste-vurderingar på individnivå.

Sitat henta frå utkast til barnehage- og skulebruksplanen: «Utdanningsdirektoratet lanserte eit rundskriv den 15. mars 2012 som omhandlar prosedyrar for nedlegging av skular, med mål om å sikre ein einsarta og korrekt handtering av regelverket. Å leggje ned ein skule er ikkje definert som eit enkeltvedtak, og dermed gjeld ikkje reglane i forvaltningslova kapittel IV-VI om saksførebuing, vedtak, klage og omgjering. Likevel blir det stilt krav om at saka må vere forsvarleg utgreidd før ei avgjerd blir teken. I saker om skulenedlegging betyr dette at kommunestyret skal ha god kjennskap til synspunkta til dei som vil bli råka før dei gjer eit

vedtak ... Avgjerder om skulestrukturen ligg innanfor det kommunale sjølvstyret, og desse avgjerdene må byggje på kommunestyret sine økonomiske, politiske og samfunnsmessige prioriteringar, jamfør Udir-2-2012.»

Kommunestyret får kjennskap til innbyggjarane sine synspunkt gjennom informasjon frå medverknadsprosessar, dialogmøte og innsende høyringsuttalar.

I følgje Norconsult har barns beste-vurderingar vore den viktigaste premissen for utarbeiding av kriterium. For å konkretisere, viser dei til kriterium og mål for alternativsvurderinga (kapittel 11.4), der nær samtlege område og mål direkte eller indirekte omhandlar barns beste-vurderingar, til dømes:

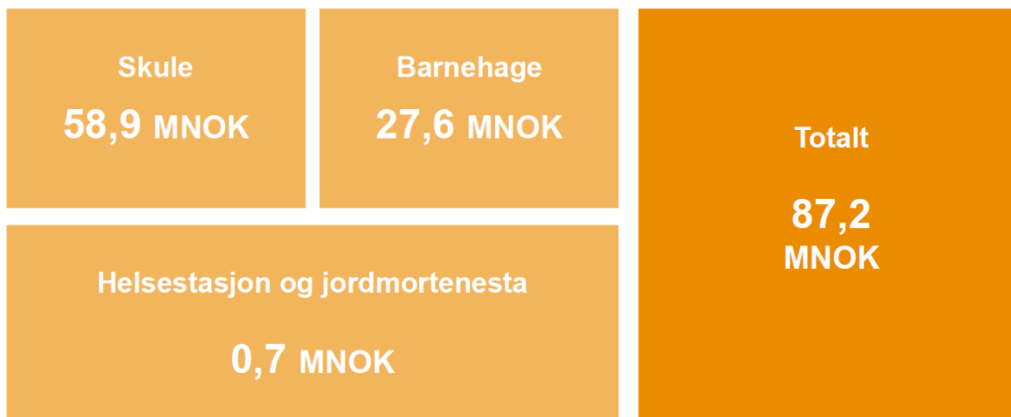
- Alternativet fremjar trygt og helsefremjande arbeidsmiljø for barn og elevar
- Alternativet fremjar trygg skule- og barnehageveg
- Alternativet gjev akseptabel reisetid for barn og elevar
- Alternativet tilfredsstillar krav til godt og framtidsretta fysisk miljø som fremjar eit likeverdig tilbod om tilpassa leik og læring
- Alternativet tilfredsstillar krav til fysisk miljø som fremjar godt og variert tilbod til mangfaldet av barn
- Alternativet fremjar trivsel, venskap og gode relasjonar
- Alternativet fremjar samarbeid med førstelinetenesta (PPT, helse, BVT)
- Alternativet fremjar rekruttering av lovpålagd kompetanse
- Alternativet fremjar profesjonsfaglege fellesskap
- Alternativet fremjar robuste leiarteam

PwC si vurdering

PwC er tydeleg på at Alver kommune har ei drift som til dels er mykje dyrare enn andre samanliknbare kommunar, og med den økonomiske situasjonen kommunen er i, er ikkje dagens drift berekraftig. Dersom det ikkje blir sett i verk tiltak raskt, er det sannsynleg at kommunen blir innmeldt på ROBEK-lista i løpet av få år.

Analysar utført av PwC viser at Alver kommune brukar meir på grunnskule og barnehage enn dei fleste samanliknbare kommunane.

I motsetnad til Norconsult, har PwC berre fokus på kortsiktige tiltak som kan gjennomførast i løpet av ein toårig periode. I rapporten som er overlevert til Alver kommune 06.06.24 presenterer PwC følgjande potensiale for innsparing:

Ei konkretisering av mogleg innsparing for skule er skildra i følgjande tiltak:

Innan tenesteområde skule foreslår vi 8 tiltak

Foreslåtte tiltak			
Skule	1	Flytte elevane frå Austebygd skule til Hordabø skule	Kr. 6 200 000
	2	Flytte elevane frå Eikanger skule til Leiknes skule	Kr. 6 400 000
	3	Flytte elevane frå Klovheim skule til Ostereide skule	Kr. 5 600 000
	4	Flytte elevane frå Sæbo skule til Alversund skule	Kr. 8 200 000
	5	Flytte elevane frå Myking skule til Lindås barneskule	Kr. 5 900 000
	6	Avslutte kjøp av skuleplassar ved Kaland skule i Austrheim kommune (elevane går då inn på Lindås barneskule)	kr. 500 000
	7	Flytte elevane frå Lindås ungdomsskule til Lindås barneskule	Kr. 9 300 000
	8a	Stramme inn tildeling til skular (H2024) deretter vidareføring for skular som ikkje er berørt av øvrige strukturtiltak - redusere til nivå for lærarnorm	Kr. 6 400 000
	8b	Stramme inn tildeling til skular som ikkje er berørt av strukturtiltak (lengre sikt) - redusere til nivå for lærarnorm	Kr. 10 400 000
Totalt estimert innsparing			Kr. 58 900 000

PwC |

*Alle tal er avrunda mot næraste hundre tusen.

37

Tilsvarande oppsett for barnehage ser slik ut:

PwC foreslår strukturendringar og effektivisering av drifta i barnehagane

Foreslåtte tiltak			
Barnehage	1	Flytte barna frå Austebygd barnehage til Bø barnehage	Kr. 6 400 000
	2	Flytte barna frå Haugen barnehage til Juvikstølen barnehage og skrive ned kapasitet	Kr. 10 200 000
	3	Samle Prestmarka barnehage i felles avdeling Solhall og skrive ned kapasitet	Kr. 5 400 000
	4	Legge ned Marihona barnehage	Kr. 2 300 000
	5	Effektivisere drifta Lindås barnehage (t.d. auke antal barn)	Kr. 2 400 000
	6	Flytte Sæbo barnehage inn i bygget til dagens Sæbo skule	Kr. 900 000
Totalt estimert innsparing			Kr. 27 600 000

PwC |

38

PwC understrekar at dersom kommunen ikkje lukkast med å ta kontroll over økonomien, vil dette få betydelege konsekvensar både for kommunen si evne til å yte lovpålagte og forsvarlege tenester til barn og unge, og for kommunen si økonomiske handleevne i lang tid framover.

Rapporten frå PwC følgjer ved saka.

Analyse av risiko og sårbarheit (ROS-analyse)

Alver kommune har som sagt engasjert PwC i samband med gjennomføring av ei analyse av risiko og sårbarheit i høve til dei strukturtiltaka som er lagt fram av Norconsult. For å hente inn synspunkt frå barn og unge, foreldre, tilsette, tillitsvalde og leiarar, vart det gjennomført to arbeidsverkstader 23.05.24. Her deltok representantar frå elevråd, foreldretutval, lokal arbeidsmiljøgruppe (tillitsvalde, verneombod og leiar) ved barnehagar og skular som er involvert i dei strukturtiltaka som Norconsult har anbefalt. Hovudtillitsvalde og hovudverneombod var også representert i denne verkstaden.

I kvar arbeidsverkstad vart det gjennomført to gruppeoppgåver med målsetjing om å få fram konsekvensar av tiltaka. Deltakarane jobba både i gruppe frå eigen barnehage/skule, og i samarbeid med dei barnehagane/skulane som var foreslått slått saman, eller ved at fleire barnehagar samarbeida om vurderingane.

Det var godt engasjement og aktiv dialog i gruppene. Dei jobba med å skildre positive og negative konsekvensar av forslaga til endring i barnehage- og skulestruktur, i tillegg til å presentere forslag til tiltak som kan kompensere for risiko. Kompenserande tiltak vart strukturert innafor problemformuleringane Korleis sikre positive konsekvensar – Korleis motverke negative konsekvensar?

Oppsummert kan vi seie at det kom inn mange gode innspel, og at vi fekk utfyllande svar på mange av kategoriane (læring, barnehage- og skulemiljø, fritid, reiseveg, nærmiljø, tilsette, bygg- og anlegg og andre).

Av positive konsekvensar kan nemnast:

- større fagmiljø
- kvalitetar i bygget
- kan få fleire venner
- pedagogisk samarbeid
- attraktive arbeidsplassar
- skulen får fleire timar med helsesjukepleiar
- tilbod om fleire fritidsaktivitetar
- fleire som kan bidra ved arrangement
- betre kollektivtransport

- betre inneklima
- betre spesialromfasilitetar
- kommunen kan prioritere vedlikehald på færre bygg
- fulldelt skule
- betre rammer for tilpassa opplæring
- skaper eit bindeledd mellom bygdene
- fagmiljøa i barnevernet, skulehelsetenesta og PPT vurderer at dei kan levere eit vesentleg betre tilbod til barna etter ei eventuell samanslåing

Av negative konsekvensar kan nemnast:

- større miljø
- tap av tryggleiken eit lite lokalmiljø gir
- lengre reiseveg til barnehage og skule
- redusert fritid for elevane grunna reiseveg
- tap av relasjonar
- tap av arbeidsfellesskap
- reduksjon eller tap av leikeplassar i bygda på fritida
- klasserom og spesialrom kan bli tronge
- meir uro grunna større grupper
- meir køyring for foreldre på fritida
- splitter opp personale
- mindre aldersblanding
- fleire konflikhtar og mobbesaker
- mindre fellesskap
- vanskelegare å bli sett og høyrd av lærar
- bygder "dør ut"
- redusert medverknad frå elevane
- tap av trygge vaksne i overgangsfasen
- mindre fleksibilitet
- redusert bruk av nærmiljø
- vanskelegare å tilpasse opplæringa
- redusert busetjing i bygdene
- auka kriminalitet og gjengdanning
- auka press på farleg trafikksituasjon rundt skuleområde
- færre lærarar per elev

Sjå rapport som følgjer ved saka for utfyllande informasjon.

Kompenserande tiltak

Deltakarane i arbeidsverkstaden kom med innspel om tiltak som kan vere med på å styrkje positive effektar av strukturendringar, og tiltak som kan demme opp for eller vere med på å redusere negative konsekvensar. I tillegg har PwC analysert og presentert faglege vurderingar i forhold til dette. I det følgjande vil nokre moglege kompensierende tiltak bli kortfatta presentert.

Kommunikasjon og informasjon blir vurdert å vere ein viktig kompensierende faktor. Ein verdibasert kommunikasjonsform som gir deltakarane høve til å kome med innspel og sikrar deltakarane like vilkår i forhold til tilgang på informasjon, kan hindre usikkerheit og bidra til oppleving av støtte og fellesskap i prosessen. Ved å framsnakke prosessen kan vaksne vere med på å tryggje overgangen for elevane og unngå at dei vaksne sine bekymringar blir lagt på elevane. Samarbeid mellom foreldre, foreldreutval og samarbeidsutval vil kunne bidra til etablering av relasjonar mellom føresette, som igjen kan vere med på å tryggje barna.

Tilsette kan oppleve ei usikkerheit i denne prosessen, og dette stiller store krav til leiarane. Leiarane er sjølve berørt av ei eventuell endring, og skal følgje opp tilsette på eigen arbeidsplass. Aktiv støtte til leiar er difor vurdert som ein viktig kompensierende faktor. Dette i form av direkte hjelp ved behov, støtte til å møte tilsette, media, føresette eller hjelp til å formidle kommunikasjon. Betydinga av felles kanal for koordinering av informasjon, kollegastøtte, kunne stille spørsmål og få raske svar blir poengtert.

Mange er opptekne av nærmiljøet rundt barnehagane og skulane, og den naturlege møtestaden denne er i ei bygd, for barn, småbarnsfamiliar, kultur- og idrett, eldre og ved ulike arrangement i løpet av året. For å bidra til aktivitet, samhald og møteplassar i eit nærmiljø, kan det vere aktuelt å samle bygdefolket til dialogmøte for å få innspel til kva som kan planleggjast for bygda. I slike møte kan det diskuterast kva for arrangement som skal gjennomførast gjennom året, korleis bidra til at etablerte aktivitetar i bygda held fram, kva suksesshistorier har andre bygder å dele med oss med meir.

Justering av opningstidene i barnehagen kan vere til hjelp for småbarnsfamiliar som opplever at det blir travelt å rekkje henting og bringing i barnehage og skulefritidsordning innafor tidsramma før og etter jobb og opningstida i barnehage eller skulefritidsordning.

Etablering av kommunalt tilbod om skyss til og frå skulefritidsordninga for elevar frå Kløvheim og Sletta kan også vere eit kompensierende tiltak. Det kan eventuelt gjennomførast ei kartlegging blant foreldre om dette blir opplevd å vere til hjelp i kvardagen.

I rapporten som følgjer ved saka er moglege kompensierende tiltak presentert meir utførleg.

Kunnskapsgrunnlag

Barnehage -og skulebruksplanen synleggjer positive og negative konsekvensar knytt til endra skulestruktur. Det er særleg peika på konsekvensar knytt til barnehage- og skulefaglege problemstillingar, som kompetansekrav, forskning knytt til barnehage- og skulestruktur. Det er blitt tatt opp i prosessen og høyringa av planen at planen ikkje har eit

stort nok fokus på utfordringar knytt til kva strukturendringar og flytting eller kva nedlegging av ein skule gjer med eit lokalsamfunn. Det har vore peika på at det ikkje er teke omsyn til framtidig bustadutvikling i krinsane knytt til areal avsett til bustad, og nokre har etterlyst ei oversikt over kommunale arealplanar i høve til bustadreserve i krinsar og senter.

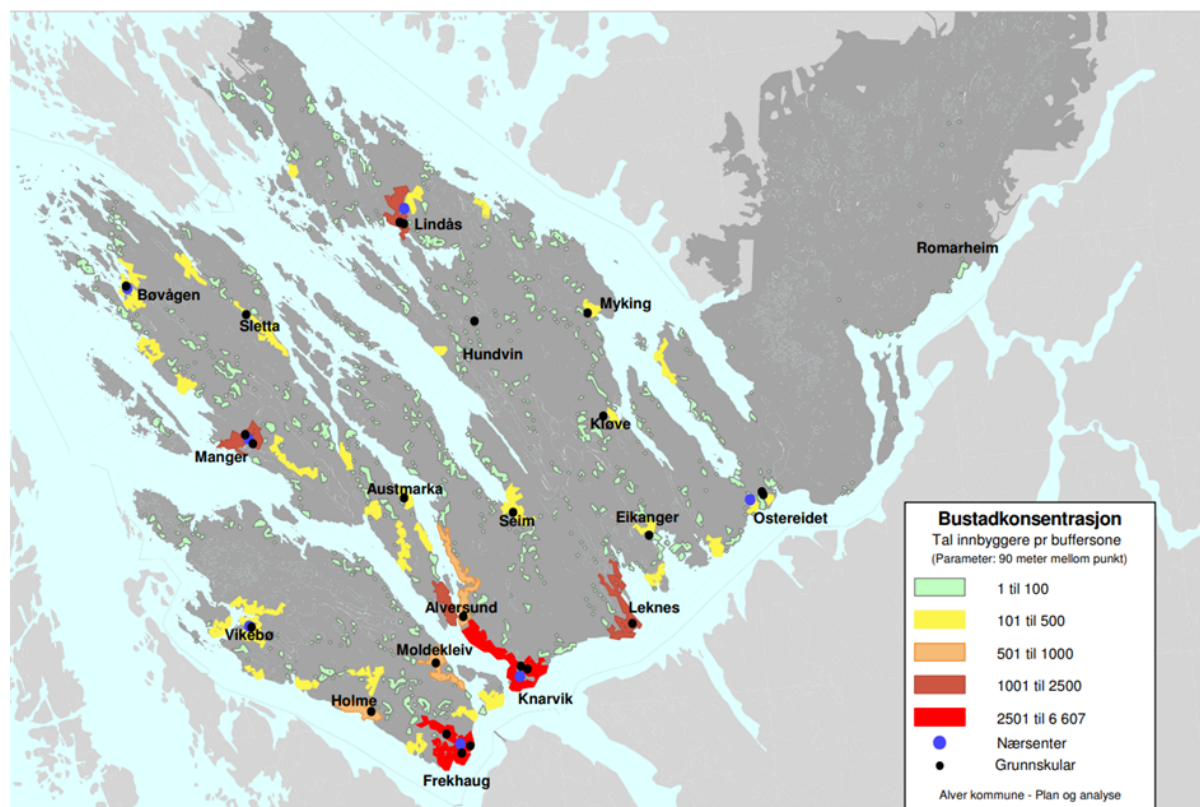
Tenesteområde plan og analyse har utarbeida eit kunnskapsgrunnlag som følgjer ved saka. I dette dokumentet er det sett på lokalsentra, nærsentra og bygdene og gitt ein omtale av status og planar. Kommunen legg til rette for moglegheiter for utvikling gjennom blant annet kommuneplanen sin arealdel og andre arealplanar.

Bustadutvikling og arealreserve i bygdene må sjåast i samanheng med venta folketalsutvikling, og i det følgjande presenterer vi ei kort skildring av vekst i innbyggjarar i nærsentra og kommunesenteret dei siste år.

Folketal

Alver har hatt sterk vekst i folketal dei siste ti åra. Tilflytting og innvandring har vore høg, og det har blitt født mange born. Veksten har vore nokså ulik i dei forskjellige delane av kommunen. Områda kring Knarvik og Frekhaug har hatt den sterkaste veksten, men det har òg vore vekst kring Manger. Elles i kommunen har folketalet knapt endra seg dei siste åra.

Kartet under viser korleis busetnaden i Alver kommune fordeler seg i bygder og senter.

Arealreserve

Det kan liggje byggeklart areal i fleire planperiodar utan at vi ser at det vert teke i bruk. Det er fleire årsaker til at område ikkje vert bygde ut. Markedet har stor betydning for kvar utbyggjarar vil satse på å legge til rette for bustader. Det er kostbart både å regulere og byggje bustader for sal. Kostnaden med å regulere og byggje for sal, er den same om det er i Bøvågen eller på Frekhaug. Det er difor ikkje alle stader næringa vil og kan investere.

Det kan og handle om at rekkefølgjekrav til utbygginga er for store til at ein enkelt aktørar kan ta kostnaden. Dette gjeld nokre stader i Alver, til dømes på Vikebø kor det er omfattande rekkefølgjekrav til ny veg. På Ostereidet har ein nyleg vedteken ein områdeplan. Det er stor bustadreserve her, men utfordringa ligg i eit rekkefølgjekrav knytt til avkøyrse til E 39.

Fleire skulekrinsar som ikkje er ein del av den vedteke nær- og lokalsenterstrukturen har og nokre av dei same funksjonane som nærsentra. Det er ein stor arealreserve i dei fleste skulekrinsar.

Nærmiljø og bygdeutvikling

I medverknadsprosessen har det kome svært mange innspel om at barnehagen og skulen er viktig for bygdelivet. Det blir poengtert at nærleiken til barnehage og skule er knytt til identitet, frivillighet, idrett, fellesskap og trivsel i bygda.

Innspela viser ulike samfunnsfunksjonar skulen og barnehagen kan fylle i lokalsamfunnet:

- utvida undervisnings- og omsorgsaktør
- lokalt bygde- og servicesenter
- sosialt fellesskap
- Kulturberar

Dersom ein barnehage eller skule vert lagt ned kan det ha betydning for kulepunkta som er nemnt ovanfor. Det opnar også ei moglegheit for å sjå på ny bruk av desse bygga. Det kan vere småskala næring, leilegheiter, kultur og fritidsmøteplassar. Dette kan og vere eit bidrag inn i bygda og kan vere med på å oppretthalde attraktiviteten og skape andre møteplassar i bygda.

Sjå vedlegg for utfyllande informasjon.

Kvaliteten på bygga våre

Norconsult har kartlagt alle kommunale barnehagar og skular i kommunen. Norconsult sine vurderingar viser at det er stor skilnad i kvalitet og funksjonalitet på dei ulike bygga. Nokre bygg, særleg dei nyaste, har tenlege areal til barn og vaksne. Svært mange av barnehage- og skuleanlegga er likevel vurdert som lite eigna til føremålet. Mange bygg stettar ikkje krava i lovverket til mellom anna storleik på lærararbeidsplassar, universell tilkomst, akseptable toalett mm.

Ein reknar teknisk levetid på barnehage- og skulebygg på om lag 50-60 år, medan funksjonell levetid i mange tilfelle kan vere lågare. 13 av dei 22 skulane i Alver kommune har bygg som er eldre enn 40 år, 11 skular har bygg som er over 50 år, og 7 av skulane har bygg som er eldre enn 60 år. Fleire av desse vert vurderte å ha passert levetida som skuleanlegg, og har trong for total rehabilitering/ombygging og/eller nybygg.

Store delar av bygningsmassen er prega av vesentleg vedlikehaldsetterslep. Det har og vore manglande heilskapleg utvikling av barnehage- og skulebygga over tid, og manglande oppdatering av bygningsmassen i tråd med nye krav og forventningar. Behovet for vedlikehald er stort.

Når ny barnehage- og skulestruktur er vedtatt, må ein sjå på kommunen sin totale bygningsmasse og vurdere kva for grep som må tas for å få bukt med vedlikehaldsetterslepet. Utan tiltak vil vedlikehaldsetterslepet vere ei kommunal gjeld som veks svært raskt framover.

Kommunen sitt handlingsrom

Utgreiingane frå både Norconsult og PwC er tydelege på at kommunen må gjere omfattande grep for å sikre ei berekraftig drift i åra som kjem. Det same er understreka frå Statsforvaltaren si side i samband med kontroll av budsjett og økonomiplan for 2024-2027. Her seier Statsforvaltaren at kommunen må gjere tiltak som gir tilstrekkeleg positiv verknad på det økonomiske resultatet i år og dei komande åra. Om ikkje kommunen gjennomfører tiltak med tilstrekkeleg positiv effekt på det økonomiske resultatet, vurderer Statsforvaltaren det som sannsynleg at kommunen blir innmeld i ROBEK-registeret innan nokre få år.

Det er positivt at kommunestyret har vedtatt utarbeiding av ein barnehage- og skulebruksplan. Med dette får kommunen eit verktøy for planlegging av utviklinga innan barnehage og skule både i eit kort- og langsiktig perspektiv. Norconsult har gjort ein grundig jobb med å utarbeide utkast til rapport, og kommunedirektøren ser ikkje grunn til å endre

hovudinnhaldet i rapporten. Det er framlegga i høve til endringar i struktur som naturleg nok har fått størst merksemd, og det er denne delen av rapporten kommunedirektøren ønskjer å gå djupare inn i gjennom ei 2. gongs høyring.

I det følgjande blir konsulentane sine tilrådingar til strukturendringar presentert.

Moglege strukturendringar barnehage på kort sikt:

	Avvikle Marihøna barnehage	Flytte Austebygd barnehage til Bø	Flytte Haugen barnehage til Juvikstølen barnehage	Samlokalisere Prestmarka barnehage	Flytte Sæbø barnehage opp i skulen sine lokale
Norconsult	X	X	X	X	X
PwC	X	X	X	X	X
Investeringsbehov (Norconsult)	-	0 kr	0 kr	30 millionar kroner: ombygging bygg	3,7 millionar kroner: ombygging
Økonomisk effekt (PwC)	2,3 millionar kroner	6,3 millionar kroner	10,1 millionar kroner	5,4 millionar kroner	0,9 millionar kroner

Samla utgjer dette ei estimert innsparing på 25 millionar kroner.

PwC inkluderer økonomisk effekt i høve til tilskot til private barnehagar i sine berekningar. Kommunedirektøren har difor valt å synleggjere PwC sine berekningar i det vidare arbeidet. PwC sine vurderingar byggjer på Norconsult sine vurderingar i høve til oppgraderings- og investeringsbehov.

Norconsult og PwC har ikkje presentert forslag til tiltak med langtidseffekt innafør barnehagefeltet, men dersom Sæbø barnehage blir flytta opp til lokala til skulen, vil det vere mogleg å utvide kapasiteten i den barnehagen. Det vil også vere mogleg å utvide kapasiteten på Manger, i samlokalisert lokale (Solhall). I tabellen over er det synleggjort at PwC vurderer at ei utviding av kapasiteten i Lindås barnehage vil kunne ha ein effekt på inntil 3,1 millionar kroner.

Moglege strukturendringar skule på kort sikt:

	Flytte Myking skule til Lindås	Flytte Kløvheim skule til Ostereidet	Flytte Eikanger skule til Leiknes	Flytte Austebygd skule til Hordabø	Flytte Sæbø skule til Alversund	Flytte Lindås ungdomsskule til Lindås barneskule
Norconsult	X	X	X	X	5.-7. trinn	-
PwC	X	X	X	X	X	X
Investeringsbehov (Norconsult)	5,3 millionar kroner: lyd, ventilasjon ombygging	9 millionar kroner: etablering av	4,4 millionar kroner: pusse opp paviljong, etablere spesialrom	3,3 millionar kroner: ombygging 1 nytt klasserom	0	62 millionar kroner: klasserom, grupperom, garderobar, oppgradering

		spesialrom	musikk, grupperomkotor SFO-leiar	og grupperom		g, rive gamal gymsal
Økonomisk effekt (PwC)	5,9 millionar kroner	5,7 millionar kroner	6,4 millionar kroner	6,1 millionar kroner	8 millionar kroner	Sjå neste tabell

Samla utgjør dette ei estimert innsparing på vel 32 millionar kroner.

Moglege strukturendringar skule på lang sikt:

	Flytte Vestbygd skule til Sagstad	Flytte Manger skule til Radøy ungdomsskule	Etablere felles ungdomsskule i Knarvik	Flytte Lindås ungdomsskule til Lindås barneskule
Norconsult	X	X	X	X
PwC	-	-	-	Sjå tabell over
Investeringsbehov (Norconsult)	120 millionar kroner: nybygg elevareal, spesialrom, spesialrom, oppgradering inne og uteareal	100 millionar kroner: tilbygg for barnetrinn, oppgradering inneareal og utbetring uteareal 1-10 skule	335 millionar kroner: nytt tilbygg, ombygging, rive gamal del	Sjå tabell over
Økonomisk effekt (Norconsult)	13,7 millionar kroner	9,5 millionar kroner	26,6 millionar kroner	9,3 millionar kroner (PwC sine tal)

Samla utgjør dette ei estimert innsparing på 59 millionar kroner.

Her er det hovudsakleg Norconsult sine berekningar som er brukt. PwC har ikkje greidd ut innsparingstiltak med langsiktig effekt, men tiltaket knytt til flytting av Lindås ungdomsskule er presentert i begge tabellane.

Norconsult har presentert ulike alternativ for strukturendringar i utkast til barnehage- og skulebruksplanen, medan PwC har lagt fram konkrete tiltak for endring.

Kommunedirektøren har valt å ta utgangspunkt i tilrådingane frå konsulentane.

I det følgjande blir kommunedirektøren sine vurderingar presentert.

Kommunedirektøren si vurdering

Kommunedirektøren byggjer sine vurderingar i saka på fleire forhold. Både Norconsult og PwC har bidratt med viktig oversikt, kompetanse og informasjon i saka. Det same har elevar, føresette, tilsette og tillitsvalde/verneombod som har delteke i medverknadsmøte. Alle innspel og merknader i samband med høyringsperioden har gitt utfyllande, bekreftande og fornya innsikt i kompleksiteten i saka.

Kommunedirektøren vurderer at det vil vere mogleg å gjennomføre dei fleste tilrådingane frå Norconsult og PwC, med unntak av å:

- Flytte alle eller delar av elevane ved Sæbø skule til Alversund og flytte barnehagen inn i skulebygget
- Flytte Vestbygd skule til Sagstad
- Etablere ein stor, felles ungdomsskule i Knarvik

Strukturiltaka kommunedirektøren vurderer er mogleg å gjennomføre på kort sikt er illustrert i følgjande tabell:

Kommunedirektøren si vurdering av moglege strukturendringar på kort sikt (2024-2026):

År for gjennomføring	Barnehage
August 2025	Avvikle Marihøna barnehage
August 2025	Flytte Austebygd barnehage til Bø barnehage
August 2025	Samlokalisere Prestmarka barnehage i Solhall-bygget

År for gjennomføring	Skule
August 2025	Flytte Myking skule til Lindås barneskule
August 2025	Flytte Austebygd skule til Hordabø skule
August 2025	Flytte Kløvheim skule til Ostereidet barneskule
August 2025	Flytte Eikanger skule til Leiknes skule

Inkludert flytting av Haugen barnehage til Juvikstølen er den økonomiske effekten av desse kortsiktige tiltaka stipulert til omkring 48 millionar kroner.

Framlegget inneber at det blir tre færre kommunale barnehagar i kommunen frå 2025/26. Det er brei tilslutning om samanslåing av barnehagen på Manger, og dette vil få avgrensa konsekvensar for foreldra. Felles lokasjon vil gjere drifta av barnehagen meir fleksibel og enklare i kvardagen. Det vil vere ein stor fordel å ha alle tilsette og barn samla. I tillegg vil det vere betydeleg økonomisk vinst å redusere utgifter til drift og vedlikehald til eit bygg.

Foreldre, tilsette og organisasjonane er bekymra for konsekvensen av å avvikle Marihøna barnehage. Dette kjem tydeleg fram både i ROS-analysen og i høyringa. Det blir mellom anna peika på at Marihøna barnehage ligg slik til at foreldre kan tilpasse henting og levering med kollektiv transport, og er ikkje avhengig av buss. Fordelar ved ein liten barnehage, og opplevd kvalitet i høve til det pedagogiske innhaldet i barnehagen blir også fremja av fleire. Dersom Marihøna barnehage blir avvikla, vil barna som i dag har barnehageplass i barnehagen, få tilbod om barnehageplass i andre barnehagar i kommunen. Dette kan vere private barnehagar rundt Frekhaug eller Knarvik, eller kommunal barnehage til dømes i Knarvik.

Tilsvarande bekymringar er meldt inn i høve til flytting av Austebygd barnehage til Bø. I tillegg er det ei bekymring i Austebygd-krinsen omkring det at bygda blir ståande utan eit barnehagetilbod og foreldre må skyssse barna sine til Bø, Manger eller Sæbø før og etter

jobb. Dersom barnehagen ligg i ein annan retning enn jobben, kan det bli utfordrande å få tidskabalten til å gå opp. Innbyggjarane er urolege for kva dette vil føre med seg av ulemper for småbarnsfamiliane i kvardagen og for bygda som nærmiljø på sikt.

Kommunedirektøren har forståing for at avvikling av ein barnehage ikkje er ei ønska endring for dei familiane som er godt nøgde med barnehagen sin og ønskjer å behalde den i nærmiljøet. Samstundes viser berekningar frå både Norconsult, PwC og dei siste oppdateringane frå SSB at vi må rekne med ein reduksjon i tal barn i barnehagane dei komande ti åra. Ut frå desse berekningane har kommunen tilstrekkeleg kapasitet med omsyn til barnehageplassar.

Engasjementet for å behalde dei minste skulane i kommunen har vore formidabel, og dette vitnar om sterke nærmiljø som verkeleg slår ring om skulen sin. Det har vore imponerande lesing å gå gjennom innspela til planen. Det er tydeleg at mange har lagt mykje tid ned i å formidle kvaliteten av å ha ein skule i bygda, og at saka har engasjert både barn og vaksne, eldre, idrettslag, næringsdrivande, korps, bygdelag, foreldreutval, tilsette og organisasjonar.

Innsendte bidrag om Austebygd argumenterer sterkt og godt for behovet for ein skule i bygda, tilsvarande som dei gjer for barnehage. Innbyggjarane er glade i skulen sin, og viser til høg trivsel blant elevane samt dyktige tilsette. Skulen som møteplass blir også trekt fram, samt bekymringa for kva som vil skje med fellesskapet og samhaldet i bygda dersom skulen forsvinn.

Bidrag som handlar om Myking skildrar skulen si betyding for bygda, bruk av nærmiljøet i opplæringa og dugnadsarbeidet i bygda som kjem skulen til gode. Skulen er med på å skape fellesskap mellom alle dei små bygdene som bind Myking-krinsen saman. Vidare at skulen er med på å oppretthalde grunnlaget for drift av nærbutikken, er ein møteplass mellom barn og eldre og er ein trygg og god skule for barn og foreldre. Sjølv om skulen kunne hatt bruk for oppgradering, så seier elevane at dei trivst på skulen og er glad i skulen sin.

Også innspela frå Kløvheimbygda vitnar om eit solid fellesskap i bygda, og eit imponerande bidrag frå bygda for å vedlikehalde skulen og vidareutvikle den flotte tomte skulen ligg på. Med etablering av nærmiljøanlegg, Blåbærtoppen, Rotveltskogen og Trekanten, rydda og tilrettelagt av foreldre og bygdelag, i tillegg til måling av ballbinge og initiativ i forhold til lys langs vegen opp til skulen, så er det ikkje tvil om at bygdefolk, foreldre, elevar og tilsette har eit sterkt ønskje om å behalde skulen sin.

Innbyggjarane i Eikanger har venta mange år på ny skule, og har levd med mellombelse løysingar i ein periode på omlag ti år. Med etablering av næringspark, regulert byggjefelt på Fyllingsnes og med planlagt oppstart av gang- og sykkelveg langs E39 ved Fyllingsnes, er det stor optimisme i bygda med omsyn til folkevekst og auka tal elevar i skulen. Også her vitnar innspela i høyringa om eit sterkt engasjement og ønskje om å behalde skulen i bygda og å få bygd den nye skulen på Fyllingsnes.

Kommunedirektøren ser ikkje at kommunen har økonomisk handlingsrom til å oppretthalde dagens skulestruktur, og at det difor er behov for å redusere tal skular. For å sikre ein meir kostnadseffektiv drift av skulane, er det tydelege tilrådingar frå konsultentselskapa om å

avvikle dei minste skulane. Kommunedirektøren gjer seg dei same vurderingane med omsyn til dei minste skulane, og rår kommunestyret til å følgje anbefalingane frå konsulentane.

I høve til skule på Fyllingsnes, så vurderer kommunedirektøren at det ikkje er økonomisk berekraftig til å byggje ein barneskule berre for elevane på Eikanger skule. Det er heller ikkje i samsvar med senterstrukturen som er vedtatt for kommunen, som seier at det skal vere skule i nærsentra. Ledig kapasitet både på Ostereidet barneskule og Leiknes skule tilseier at kommunen i staden bør fylle opp elevplassar her. Kommunedirektøren rår til at kommunestyret ikkje går vidare med etablering av ein ny skule på Fyllingsnes.

I høyringsperioden har det kome massive argument mot å flytte elevane ved Sæbø skule til Alversund. Det alternativet som har fått flest motargument, er etablering av eit oppveksttun på Sæbø, og at elevane frå 5.-7. trinn skal gå på Alversund skule. Dette vil føre til fleire overgangar for elevane i løpet av grunnskuletida, og elevane frå Sæbø vil måtte tilpasse seg nye grupper beståande av elevar frå andre skular både på mellom- og ungdomstrinn. For barnehagen sin del, vil det vere risiko for at barnehagen sitt særpreg blir svekka til fordel for skulen sine behov.

Kommunedirektøren rår til at kommunestyret ikkje går vidare med dette alternativet. Eksisterande barnehage på Sæbø har behov for oppgradering, og omfanget av dette behovet bør greiast ut gjennom ein moglegheitsstudie med konseptfase.

Det har også kome mange innspel mot flytting av elevane ved Vestbygd skule til Sagstad.

Det har kome inn sterke argument for å oppretthalde ei kopling mellom Vestbygd og Rosslund, i høve til skulemiljø, nærmiljø, idrett og fritid. Kommunedirektøren vurderer at det kan vere nyttig å få utarbeidd ein moglegheitsstudie i høve til å slå saman Vestbygd skule og Rosslund skule, og fremjar at dette blir gjennomført.

Kommunedirektøren rår ikkje til at Vestbygd skule blir overført til Sagstad skule. Grunngeving for dette vil både vere at Sagstad skule er stor nok som den er i dag, og at dette vil kunne svekke både skuledrift og fritidsaktivitetar for elevane frå den delen av kommunen og Vikebø som nærsenter, dersom elevar frå Vestbygd blir overført til Sagstad.

Kommunedirektøren si vurdering av moglege strukturendringar på lang sikt (frå 2026):

År for gjennomføring	Skule
Pågåande prosjekt, i samsvar med økonomiplanen for 2024-2027.	Etablere ny ungdomsskule på Frekhaug og overføre ungdomstrinnet ved Rosslund skule til Frekhaug når ny skule står ferdig.

Mange bidrag i høyringa er skeptiske til etablering av ein ny stor ungdomsskule i Knarvik. Bekymringar som er sendt inn i høyringa går på fleire forhold: reiseveg for elevar som bur lengst vekke, risiko i høve til skulemiljø, transport etter skuletid, grunnlag for næringsutvikling, kultur og idrett i og rundt nærsentra, sentralisering og svekking av

nærmiljø og identitet, store miljø i ei sårbar ungdomstid, frykt for auka kriminalitet og auka press på foreldre i høve til transport, for å nemne nokre innspel som er kome fram i høyringa.

I kommunedirektøren si vurdering har reiseveg til skulen vore eit viktig argument. Lang skuleveg fører til mange minutt på skulebuss i løpet av veka. Men reisetid til skulen må sjåast opp mot kor liten ein skule kan vere. Eit for lite skulemiljø kan også føre med seg uheldige omstende, både i høve til elevmiljø, vennskap og sosiale relasjonar, kompetanse og fagmiljø. Kommunedirektøren rår kommunestyret til å ikkje gå vidare med alternativet om ein stor felles ungdomsskule i Knarvik.

Kommunedirektøren rår til at kommunestyret gjer vedtak om å halde fram med prosjektet knytt til etablering av ny ungdomsskule på Frekhaug, og at elevane frå ungdomstrinnet ved Rossland skule blir overført til den nye skulen på Frekhaug etter ferdigstilling. Med dette får vi to store kommunale ungdomsskular i kommunen og ungdomane frå Holsnøy har tilbod om ungdomsskule i sin del av kommunen, lokalisert i kommunen sitt største lokal- og nærsenter.

Etablering av ein 1-10 skule på Lindås er frå kommunedirektøren si side vurdert å vere eit langsiktig tiltak, og at det er behov for ein konseptfase for å sjå nærmare på løysingar samt behov for regulering. Kommunedirektøren rår til å vurdere dette tiltaket i høve til moglege strukturendringar på lang sikt, og å setje av planleggingsmidlar til dette føremålet.

Kommunedirektøren si vurdering av behov for å utarbeide moglegheitsstudie med konseptfase:

År for gjennomføring	Barnehage/skule
2025-2028	Vurdere 1-10 skule på Manger Reguleringsplan for Manger sentrum
2025-2029	Tilbygg og oppgradering av Knarvik ungdomsskule Reguleringsplan
2027-2029	Etablere 1-10 skule på Lindås Reguleringsplan
2028-2029	Vurdere å flytte Vestbygd skule til Rossland (etter at ny ungdomsskule på Frekhaug står ferdig) Moglegheitsstudie
2028-2029	Oppgradering av Sæbø barnehage Konseptfase
2028-2030	Vurdere 1-10 skule på Ostereidet Moglegheitsstudie

Vurderingar knytt til investeringsbehov for å gjennomføre strukturendringar

For å gjennomføre dei kortsiktige strukturendringane er det behov for nokre tiltak på mottakarbarnehagane og mottakarskulane innan hausten 2025. Kommunedirektøren rår til å setje av 20 millionar kroner inkl. mva i investeringsmidlar for å gjennomføre desse tiltaka, og vurderer at det er behov for 2 millionar i 2024 og 18 millionar i 2025.

Tiltaka er kort presentert i følgjande tabell (ikkje utfyllande):

Tiltak for å gjennomføre kortsiktige strukturendringar – mottakareiningane	
Prestmarka barnehage	Diverse oppgraderingar/rehabilitering av nytt areal som skal takast i bruk.
Hordabø skule	Etablere eit nytt klasserom, garderobe og grupperom med meir.. Utbetring av uteareal.
Lindås barneskule	Mindre ombygging, nytt klasserom.
Leiknes skule	Vurdere behovet for etablering av eit klasserom og grupperom. Vurdere etablering av sone for av- og påstigning ved levering av barn.
Ostereidet barneskule	Vurdere behovet for etablering av spesialrom og utbetring av SFO-base.

Kommunedirektøren ser at det vil vere behov for å greie ut alternativa som vil innebere betydeleg investering og/eller nybygg, og forslår at dette blir gjort ved å gjennomføre ein moglegheitsstudie med konseptfase for kvart tiltak.

Etter at moglegheitsstudie med konseptfase er utarbeidd, vil kommunestyret ha grunnlag for å prioritere om desse tiltaka skal gjennomførast i denne form, med eventuelle justeringar og omprioriteringar, eller skrinleggjast.

Tala byggjer på utgreiingar utført av frå Norconsult, og må kvalitetssikrast.

Kommunedirektøren vil jobbe vidare med desse vurderingane og sjå nærare kostnader fram mot politisk handsaming i oktober 2024.

I større prosjekt, der det er snakk om tilbygg eller nybygg, vil det vere fleire kostnadselement som må inngå i det totale budsjettet for prosjektet. Det grunnleggjande vil vere entreprisekostnaden som inkluderer kostnaden med bygget og utomhus. Vidare vil det tilkomme kostnader til mellom anna planlegging, prosjektering og prosjektadministrasjon,

og eventuelle kostnader til mellombelse lokale, riving, nytt inventar og kjøp av tomt. Dette er avhengig av det enkelte prosjekt. Tal frå Norconsult inkluderer ikkje kjøp av tomt, inventar eller mellombels lokale i byggefase. I ein tidleg fase av prosjekta vil det knyte seg ein betydeleg usikkerheit til dei stipulerte kostnadane.

Truleg vil infrastruktur som ligg utanfor byggjetomta vere den største faktoren med usikkerheit i arbeidet, knytt til eventuelle rekkjefølgjekrav. Rekkjefølgjekrav omfattar offentleg infrastruktur. Dei vanlegaste rekkjefølgjekrava omfattar tilkomst i høve til veg, utbetring av vegkryss, vatn og avlaup. Men det kan også stillast krav til torg, parkar, parkeringsgarasjar med meir. Kostnader knytt til rekkjefølgjekrav er ikkje inkludert i tala frå Norconsult.

For å kunne stipulere kostnader for tiltaka, er det mellom anna nødvendig å ha kontroll på rekkjefølgjekrava. Desse blir vedtatt i reguleringsplanane. Alle større prosjekt må difor greiast ut nærare i ein konseptfase, og deretter regulerast. Dette er også i samsvar med vedtatt investeringsreglement, der alle større investeringsprosjekt skal starte med ein konseptfase. Det skal også gjennomførast ei kartlegging av risiko for det enkelte prosjekt der moment for usikkerheit i prosjektet blir vurdert.

Dei økonomiske konsekvensane av konseptfasene/moglegheitsstudiene/regulering er ikkje synleggjort i denne saka. Kommunedirektøren rår til å setje av midlar til langsiktige strukturendringar i dei kommande økonomiplanane.

Ved ein moglegheitsstudie/ein konseptfase vil det vere medverknad opp mot brukarar, verneombod og tillitsvalde i samsvar med gjeldande reglementet for investeringar. Pedagogiske behov med meir vil bli greidd ut i den prosessen. Dersom konsekvensar for elevane ikkje allereie er vurdert, vil også dette vere ein del av moglegheitsstudia.

Under følgjer ei kort vurdering av dei prosjekta som bør starte med ein konseptfase, deretter regulering og fullstendig kostnadsvurdering.

Ungdomsskule på Frekhaug

Kommunedirektøren foreslår å vidareføre ungdomsskule på Frekhaug. Det har vore arbeid med ein konseptfase for ny ungdomsskule på Frekhaug parallelt med utarbeiding av barnehage- og skulebruksplanen, men arbeidet er sett på vent grunna denne planprosessen. I konseptfasen skulle to tomter vurderast for ny ungdomsskule. I prosessen har kommunedirektøren sett at begge tomtene er utfordrande å byggje på grunna høge kostnader med rekkjefølgjekrav og anna nødvendig infrastruktur.

Det vil også ta tid å etablere ny skule grunna behov for regulering. Det er difor gjort enkle vurderingar av eksisterande skuletomt parallelt. På eksisterande tomt er det allereie tilrettelagt infrastruktur og med ny rundkøyring på Frekhaug vil det vere god tilkomst. I eit miljøperspektiv kan ein nytte delar av eksisterande bygningsmasse ettersom dagens ungdomsskule også har noko nyare bygningsmasse. Ei av utfordringane med eksisterande tomt er eit avgrensa uteområde, men det er mogleg å etablere uteområde også på tak. Det

er ei velkjent løysing i sentrale strøk. I barnehage- og skulebruksplanen har Norconsult også vurdert vidareføring av ungdomsskulen i alternativ 1, men då utan samanslåing med ungdomstrinnet på Rossland.

Dersom kommunestyret vedtar å halde fram arbeidet med ny ungdomsskule på Frekhaug vil konseptfasen vil bli fremma i ei eiga politisk sak. Prosjektet har ei økonomisk ramme for konseptfasen i økonomiplan for 2024-2027. Denne ramma vil eventuelt bli justert etter eit vedtak i konseptfasen.

Skulane på Manger

Det er foreslått etablering av 1-10 skule ved dagens Radøy ungdomsskule. I første omgang må det utarbeidast ein moglegheitsstudie for å vurdere dette nærare. I denne prosessen er det viktig å finne gode løysingar for bygg, uteområde og tilkomst. Vidare vil det vere behov for å regulere.

På Manger er det behov for å lage ein heilskapleg plan for Manger sentrum, og det er naturleg å slå saman desse behova i ein samla plan. Arealet som Norconsult har foreslått for eit tilbygg må vurderast nærare, og alternativt bør ein sjå på moglegheitene for å bygge eit tilbygg på nordsida av ungdomskulen.

Kommunedirektøren rår til å setje av midlar til konseptfase og utarbeiding av områdeplan. Prosessen med reguleringsplan for Manger er omfattande og det er venta at det vil ta 2-3 år før planen kan bli vedtatt.

Knarvik ungdomsskule

Det er behov for å utvide Knarvik ungdomsskule. Utfordringa med utvidinga er at gjeldande *Områdeplan for Lonelva-Juvikvarden* har svært omfattande og kostbare rekkjefølgjekrav. Det er behov for å revidere planen.

Det vil også vere behov for å sjå nærare på omfanget av utviding av skulen med tanke på uteområde og forholdet til eksisterande bygningsmasse. Dette må gjerast i ein moglegheitsstudie/ein konseptfase. Kommunedirektøren rår til å setje av midlar til konseptfase og revisjon av reguleringsplan. Dette er omfattande arbeid og det er venta at prosessen vil ta 3-4 år.

1-10-skule på Lindås

Tilrådinga frå Norconsult er ein 1-10-skule på Lindås. I første omgang må det utarbeidast ein moglegheitsstudie for prosjektet. I denne prosessen er det viktig å finne gode løysingar for bygg, uteområde, tilkomst og tilpassing til den Trondheimske postveg. Vidare vil det vere behov for å lage ein reguleringsplan. Kommunedirektøren tilrår å starte på dette arbeidet i 2027. Det er venta at reguleringsplanprosessen vil ta omlag 2 år.

Skulane på Ostereidet

Kommunedirektøren rår til at ein inntil vidare held på dagens skulestruktur på Ostereidet. Ostereidet ungdomsskule er ein liten ungdomsskule, og med venta reduksjon i elevtalet ved skulen i åra som kjem, vurderer kommunedirektøren at det bør gjennomførast ein moglegheitsstudie for å vurdere om ein etter kvart bør vurdere 1-10-skule på Ostereidet. Kommunen vil då ha same struktur på dei mindre ungdomsskulane i heile kommunen, noko som er positivt i forhold til samarbeid mellom skulane, likebehandling med meir. Tiltaket bør bli sett i samanheng med elevtalsprognosar for Ostereidet ungdomsskule og kapasitet på Knarvik ungdomsskule.

Sæbø barnehage

Dersom ein skal halde på dagens Sæbø barnehage i dagens lokale, er det behov for større rehabilitering. Dette må greiast ut nærare. Kommunedirektøren ser ikkje at det er økonomisk handlingsrom til å starte ein konseptfase på dette før i 2028-2029, men rår til at det blir sett av midlar til ein moglegheitsstudie også for dette tiltaket.

Prestmarka barnehage

Samlokalisering av Prestmarka barnehage i lokasjonen Solhall er allereie etablert som prosjekt. Denne samanslåinga vil krevje ein del ombygging/rehabilitering, og kommunedirektøren rår til at det blir sett av midlar til gjennomføring av tiltaket i 2025. Dei allereie avsette midlane til planlegging blir brukt i 2024. Kommunedirektøren vil kome tilbake med meir detaljert oversyn over stipulerte kostnader når saka skal handsamast i oktober.

Det er ikkje behov for å rehabiliterer heile arealet til barnehage pr. no, men på sikt kan det vere behov for å rehabiliterer resten av arealet i Solhall til barnehage. Dette vil avhenge av barnetal, men kapasitet i andre barnehagar som til dømes Sæbø barnehage kan også verke inn på behovet for tal barnehageplassar på Manger. Inntil vidare er det ikkje behov for ytterlegare utviding, men dersom det behovet oppstår er det nødvendig med ein moglegheitsstudie/ein konseptfase for å sjå nærare på denne løysinga. Dette er per no ikkje lagt inn som eit tiltak frå kommunedirektøren si side.

Økonomiske konsekvensar av kommunedirektøren sitt framlegg

Behova knytt til investeringar for å gjennomføre dei kortsiktige strukturendringane, samt behov for investeringar knytt til planleggingsmidlar for langsiktige tiltak, er vist i tabellar ovanfor. Først etter ein konseptfase kan kommunedirektøren komme tilbake med tal for sjølve tiltaka i dei langsiktige strukturendringane.

Kommunedirektøren vil jobbe vidare med å kvalitetssikre tala for dei kortsiktige strukturendringane fram mot den politiske saka i oktober 2024. Kostnader knytt til desse investeringane vil bli innarbeidd i økonomiplan for 2025-2028.

Etter vedtak vil det vere behov for å kome tilbake med ei politisk sak som synleggjer eit heilskapleg behov for oppgradering av dei barnehage- og skulebygga som skal vidareførast. Dette i lys av det store etterslepet i forhold til vedlikehald som er synleggjort i rapporten frå Norconsult. Kommunedirektøren har som mål å synleggjere dette i samband med økonomiplanarbeid for 2025-2029.

For å få full effekt av strukturendringane, vil kommunedirektøren også leggje fram utkast til ein plan for avhending eller eventuell ombruk av dei bygga som ikkje lenger skal nyttast til barnehagar og skular. Kommunedirektøren vil leggje dette fram som ei eiga sak etter vedtak i barnehage- og skulebruksplanen.

Som del av rammetilskotet til kommunane er det lagt inn eit tilskot på kr 541.000,- per skule. Alver kommune med sine 22 skular får dermed kr 11,9 mill. kr som del av dette. Dersom kommunen reduserer talet på skular vil og rammetilskotet bli redusert med kr 541.000,- per skule frå året etter at skulen vert lagt ned.

Tilskotet per skule er finansiert med trekk i innbyggjartilskotet per innbyggjar. Dette utgjer kr 7,4 mill. kr for Alver kommune, men vert ikkje påverka av talet på skular i kommunen. Netto effekt av ein nedlegging av skule vert difor redusert rammetilskot med kr 541.000,-.

Miljømessige konsekvensar

Framlegg til barnehage- og skulebruksplan for Alver kommune synleggjer store ambisjonar på vegne av tilbodet til barn og unge. Med planen ønskjer kommunen å tilby gode rammer for lek, utvikling, læring og aktivitet. Ved å avhende dei eldste bygga og ruste opp eller byggje nytt, kan kommunen truleg i større grad tilby barn og unge gode miljø innomhus og ein pedagogisk arena som stettar dagens krav til funksjonelle bygg.

I prosessen har Alver kommune utarbeidd forslag til standard for barnehage- og skulebygg. Dette skal bidra til at framtidige prosjekt blir planlagt ut frå fastsette rammer, og slik sikre både berekraft og likeverd mellom prosjekta.

For nokre småbarnsfamiliar vil kommunedirektøren sitt framlegg kunne resultere i auka bruk av bil. Dette er særleg aktuelt i samband med hente-/bringe-situasjon i barnehage og skulefritidsordning. Etablering av ei kommunal transporttilbod til og frå skulefritidsordning vil kunne bidra til reduksjon av denne effekten.

Omfanget av kommunale kostnader til skuleskyss er frå både Norconsult og PwC si side vurdert å vere på om lag same nivå som i dag. Dette sjølv om fleire elevar vil få lenger skuleveg. I høve til naturmiljø er det ikkje vurdert å ha avgjerande betydning om det er fleire barn på skulebussen i ei retning, men for det einskilde barn vil tal minutt på skulebussen kunne verke inn på barnets oppleving av reisa.

Organisasjonsmessige konsekvensar

Ved å følgje tilrådingane i utkast til barnehage- og skulebruksplan for Alver kommune, vil tal kommunale barnehagar og skular i kommunen bli redusert. For innbyggjarane betyr dette at nokre familiar får lengre reisetid til barnehagen, at tal kommunale barnehageplassar blir redusert og at nokre elevar får lengre reiseveg til skulen.

Skulefritidsordninga i Alver kommune har kortare opningstid enn barnehagane, så truleg vil det vere fleire familiar som kan få utfordringar med å hente og bringe elevar på skulefritidsordninga enn i barnehage. Venteleg vil det vere føresette frå Austebygd og Kløvheim som vil opplevde dette som mest utfordrande, særleg om dei må køyre i motsett retning av skulen for å kome til jobb.

Dersom det blir etablert ein felles ungdomsskule i Knarvik for elevane frå Ostereidet, Rosslund, Frekhaug og Knarvik, bør det vurderast om kommunen skal etablere ei kommunal skysstordning frå delar av kommunen og inn mot Knarvik.

Ved strukturendringar for skule vil det vere behov for å endre grensene for skulekrinsane. Frå fleire hald er det kommunisert at alternative kringsgrenser burde vore presentert samstundes med framlegg om strukturendringar. Kommunedirektøren har forståing for dette innspelet, og ser at det kunne vore med på å gje innbyggjarane meir utfyllande informasjon om konsekvensane ved dei ulike alternativa. Når dette ikkje vart gjort frå kommunedirektøren si side, byggjer det på ei vurdering om at det er mest effektivt tidsbruk å starte dette arbeidet etter at framtidig skulestruktur er fastsett. Difor vil eventuell justering av kringsgrenser kome opp som ei eiga politisk sak etter planen er vedteken, då i form av ei forskrift som fastset kringsgrenser for dei kommunale grunnskulane i kommunen. Her kan kommunen ta omsyn til topografi, trafikktilhøve og kapasiteten til skulane, og at barn i same nabolag skal få gå på same skule. Dette etter § 2-6 i lov om grunnskuleopplæring, gjeldande frå 01.08.24.

Alle tilsette ved dei berørte barnehagane og skulane må varetakast og sikrast ein god prosess fram til dei blir tildelt ny arbeidsplass. Ingen skal bli sagt opp eller måtte gå ned i lønn som konsekvens av endringar i struktur. Organisasjonsprosjektet som er etablert skal sikre ein god prosess for informasjon, oppfølging og varetaking av tilsette i endringsprosessen. Allereie inneverande år er det etablert ei ordning der tilsette som har jobb ved ein av dei lokasjonane som er omtala i framlegg til barnehage- og skulebruksplan, kan registrere sitt ønskje om alternativ arbeidstad dersom barnehagen eller skulen dei er tilsett ved, blir avvikla.

Risiko

I forhold til endringar i barnehage- og skulestruktur er det fleire risikopunkt. Kommunedirektøren vil i det følgjande belyse nokre moment som har kome tydeleg fram i arbeidet med planen.

Barn opplever fleire overgongar i løpet av oppveksten, og dersom desse er godt førebudde forog organisert på ein måte som tryggjer barnet, vil barn og unge meistre slike overgongar. For nokre er det ei positiv oppleving å byte arena, medan andre treng tid for å bli trygg og trivast i nye omgjevnader og med nye barn og vaksne.

Menneske treng ulik tid på å bli trygg og byggje relasjonar med andre. Dette gjeld både barn og vaksne. Dersom det blir for mange overgongar på kort tid, og det blir for mange relasjonar som skal etablerast eller blir brotne, kan dette vere ein risiko i forhold til barns rett til ein trygg og god skulekvardag og eit godt psykososialt skulemiljø.

Kommunedirektøren vurderer at framlegget om å etablere eit oppveksttun i Austmarka (Sæbø skulekrins) er mest utfordrande i så måte. Dette fordi tiltaket vil innebere at elevar frå Sæbø skule får ein ekstra overgang i løpet av grunnskuletida si, og samstundes vil det truleg vere behov for å etablere undervisningsgruppene ved Alversund skule for 5. trinn på nytt, der elevar frå Sæbø skule og Alversund skule blir plassert saman i klassar. Med dette får alle elevane på 5. trinn frå Sæbø og Alversund nye grupper å forhalde seg til ved start på mellomtrinnet.

Alver kommune har behov for å setje i verk tiltak raskt for å få økonomisk effekt, og fleire av tiltaka presentert frå kommunedirektøren si side er skissert gjeldande frå skuleåret 2025/26. Eventuelle bygningsmessige tilpassingar på mottakaraskule må gjennomførast før skulestart i 2025, og i praksis helst vere sluttført innan juli månad. Det vil vere behov for å kome raskt i gang med planlegginga av tiltaka, slik at vi kan sikre både tilstrekkeleg kapasitet og tid til å gjennomføre tiltaka. Kapasitet kan vere ei utfordring, då det er relativt mange kortsiktige tiltak som er nødvendige for gjennomføringa.

I høyringsperioden er det kome fram mange innspel i forhold til kva avvikling av barnehage og skule har å seie for ei bygd eller nærsenter. Det er ei frykt for at familiar vil flytte frå bygda, at fritidstilbod forvitrar ved at barn og unge søker seg til andre tilbod der dei går på skule. Det er fremja uro for at dette vil få konsekvensar for kultur-, idrett- og næringsliv, ved at rekruttering til desse tilboda blir meir sentraliserte og at dei lokale tilboda misser eit eksistensgrunnlag.

Manglande avklaring politisk i forhold til framtidig skulestruktur er også vurdert som eit risikopunkt. Dette fordi framhald av dagens skulestruktur truleg vil føre til eit krav om innsparing på same vis som tidlegare år, ved at skulane skal kutte i tal årsverk. Både Norconsult og PwC er tydelege på at det ikkje vil vere mogleg å nå dei fastsette innsparingsmåla for sektor oppvekst utan å gjennomføre vesentlege strukturtiltak. Dette vil verke inn på rammer til tidleg innsats, spesial- og sosialpedagogiske tilpassingar og skulane sine moglegheiter til variasjon i opplæringstilbodet.

Dei langsiktige tiltaka vil krevje vesentlege ressursar, både i eigeomsforvaltninga og for planavdelinga. Konseptfase/tidlegfase krev mykje involvering frå brukargrupper. Politiske avklaringar er nødvendig undervegs. Det er ein ressurskrevjande fase med tanke på interne ressursar. Bistand og dialog med planavdelinga er også vesentleg, noko som føreset ledige ressursar og kapasitet også der.

Kommunedirektøren sitt framlegg om langsiktige strukturendringar har ei framdrift som føreset at desse investeringane blir prioritert. Dersom det kjem andre større investeringar som må prioriterast på same tid, til dømes innanfor helse, kan det vere utfordrande med omsyn til kapasitet.

Vurdering av særskilte grupper

Etablering av ein barnehage- og skulebruksplan for Alver kommune vil ha størst betydning for dei krinsane som får endringar i sitt lokale tilbod, og for barn og unge i desse krinsane spesielt. Som skildra innleiingsvis i forhold til risiko, vil dei fleste barn og unge meistre ein slik overgang.

Sårbare barn og unge er ei gruppe som må varetakast særleg godt ved ei eventuell strukturendring. Det vil vere behov for tett og godt samarbeid med føresette og etablere strukturar for planlegging og trygging av overgangssituasjonen så tidleg som mogleg. Dersom det er etablert ansvarsgrupper eller barnet har barnekoordinator, vil det tverrfaglege samarbeidet kunne bidra til gode rammer for prosessen. Her bør det vere fokus både på barn og familien.

Partar

Ein barnehage- og skulebruksplan vedkjem mange av innbyggjarane i kommunen, og difor er dette ei sak mange har interesser i. Barn, unge og foreldre er kanskje den største gruppa som har ei interesse for saka, men også andre innbyggjarar, tilsette, lag og organisasjonar. Venteleg vil også andre samarbeidspartar ønskje å uttale seg i høve til planen.

Ved 2. gongs høyring vil informasjon om høyringa bli kunngjort både på heimesida, på Facebook og i lokalaviser, og informasjon til rådsorgan, lag og organisasjonar samt sentrale samarbeidspartar.

Oppsummering

Alver kommune har ikkje økonomisk handlingsrom til å vidareføre drifta på same nivå som i dag, og difor er det behov for å gjere strukturelle endringar innafor sektor oppvekst. Kommunedirektøren har stor forståing for alle som ønskjer å behalde barnehagen eller skulen i sitt lokalmiljø, og mange av innspela som er sendt inn til høyringa vitnar om sterke lokalmiljø, tett og godt samarbeid mellom skule-heim-bygd, og gode nærmiljøtiltak knytt til barnehage, skule og fritid.

Kommunedirektøren vurderer at dette er kvalitetar som vil vere ein styrke for skular som eventuelt skal samarbeide om ei strukturell endring, ved å førebu prosessen på ein god måte og halde fram med tett og godt samarbeid gjennom omstillinga. Kommunedirektøren har tru på at det er mogleg å oppretthalde levande lokalsamfunn i bygder sjølv om barnehagen og skulen blir avvikla, og vil grunnngje dette med at det er menneska i bygda som

er den viktigaste faktoren for fellesskap, aktivitet, sosiale møteplassar med meir. Gjennom høyringsperioden har innbyggjarane vist solide kvalitetar med omsyn til dette.

På same tid har kommunedirektøren stor forståing for at både barnehage og skule er ein viktig premissgivar for arrangement, sosiale møteplassar og identitet.

Kommunedirektøren si tilråding

Kommunedirektøren rår til at utval for levekår vedtar å sende utkast til strukturtiltak til barnehage- og skulebruksplan på høyring.

Kommunedirektøren rår til at følgjande strukturtiltak blir gjennomført hausten 2025:

- Avvikle Marihøna barnehage
- Flytte Austebygd barnehage til Bø barnehage
- Samlokalisere Prestmarka barnehage i Solhall-bygget
- Flytte Myking skule til Lindås barneskule
- Flytte Austebygd skule til Hordabø skule
- Flytte Kløvheim skule til Ostereidet barneskule
- Flytte Eikanger skule til Leiknes skule

Kommunedirektøren rår til at det ikkje blir gått vidare med å:

- Flytte delar av elevane ved Sæbø skule til Alversund og flytte barnehagen inn i skulebygget
- Flytte Vestbygds skule til Sagstad
- Etablere ein stor, felles ungdomsskule i Knarvik

Kommunedirektøren rår til at prosjektarbeidet med å etablere ein ny ungdomsskule på Frekhaug held fram. Vidare at det blir etablert ein moglegheitsstudie for utgreiing av følgjande tiltak:

- Oppgradering av Sæbø barnehage (oppstart 2028-2029)
- Vurdere flytte Vestbygds skule til Rosslund (gjennomføring etter at ny ungdomsskule på Frekhaug står ferdig, oppstart 2028-2029)
- Vurdere 1-10 skule på Manger (oppstart innan 2034)
- Etablere 1-10 skule på Lindås (oppstart innan 2034)
- Oppgradering av Knarvik ungdomsskule (oppstart innan 2034)
- Vurdere 1-10 skule på Ostereidet (oppstart innan 2034)

Prioritert rekkjefølgje for gjennomføring av moglegheitsstudie og økonomisk ramme for arbeidet blir lagt inn i kommunedirektøren sitt framlegg til økonomiplan. Etter gjennomført moglegheitsstudie for dei ulike tiltaka, vil den politiske handsaminga vurdere om det er grunnlag for å gå vidare med eit prosjekt, endre premisser for arbeidet eller skrinleggje saka.

Kommunedirektøren rår til å setje av omlag 20 millionar inklusiv moms til gjennomføring av dei kortsiktige strukturtiltaka. Ramma skal gå til mindre tilpassingar i bygg og utemiljø ved

Prestmarka barnehage avdeling Solhall, Lindås barneskule, Leiknes skule, Ostereidet barneskule og Hordabø skule. Det blir arbeida med konkretisering og kvalitetssikring av desse behova fram mot at saka kjem opp igjen til politisk vurdering i oktober 2024.

Kommunedirektøren ser at nokre føresette frå skulekrinsane Austebygd og Kløvheim kan få utfordringar i høve til logistikk mellom hente og bringe situasjonen i skulefritidsordning og reisetid til og frå jobb med det framlegget som her blir fremja, og foreslår difor at det blir vurdert å etablere eit kommunalt tilbod om skyss mellom Austebygd og Bø og mellom Kløvheim og Ostereidet.

Kommunedirektøren rår også til at saka blir sendt på 2. gongs høyring fram til 15.9.24.